ผลของนโยบายลดภาษีนิติบุคคลต่อ GDP ของประเทศไทย
The Influence of the Corporate Income Tax Policy on GDP of Thailand

เบญจวรรนรี โชติช่วงนิรันดร์ [*1]

[1]ภาควิชาเศรษฐศาสตร์การคลัง คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง กรุงเทพมหานคร 10240

บทคัดย่อ

บทความนี้เป็นบทความที่ทำการศึกษาถึงผลของนโยบายการลดอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลจาก 30% เป็น 20% ระหว่างในปี พ.ศ. 2555-2556 ต่อผลผลิตของชาติ หรือ GDP ของประเทศไทย ซึ่งทำการศึกษาตามระเบียบวิธีวิจัยทางเศรษฐมิติ ด้วยการสร้างแบบจำลองผลิตภาพการผลิต และวิเคราะห์ตามหลักเศรษฐมิติ โดยใช้ข้อมูลอนุกรมเวลา ได้แก่ตัวแปรรายได้ประชาชาติ , มูลค่าการเก็บภาษีเงินได้นิติบุคคล, มูลค่าการจ้างแรงงาน และมูลค่าการสะสมทุน ซึ่งผลการศึกษาพบว่า การลดอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคล มีผลในการกระตุ้นเศรษฐกิจให้ผลผลิตของชาติ หรือ GDP เติบโตเพิ่มขึ้นรวม 2 ปี คิดเป็น 285,483.18 ล้านบาท

คำสำคัญ : ผลผลิตของชาติ, ภาษีเงินได้นิติบุคคล, แบบจำลองผลิตภาพการผลิต

Abstract

In this paper, the researcher analyzes the influence of the corporate income tax policy reduction from 30% to 20% on GDP growth. In carrying out this investigation, the researcher used time series data by means of constructing and applying a Production model. If these tax reduction measures were adopted and applied to Thailand's economy, the results would show economic growth of 285,483.18 million baht.

Keywords : GDP, corporate income tax, Production model

1. บทนำ

ภาษีอากรมีความสำคัญอย่างมากต่อการพัฒนาประเทศ เช่นถนนหนทาง ระบบคมนาคมต่างๆ ระบบสวัสดิการ การสร้างโรงพยาบาล เป็นต้น หากไม่มีภาษีอากร สิ่งเหล่านี้ก็จะไม่มี สุดท้ายประชาชนก็จะเดือดร้อน และมีความสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจอยู่ 3 ประเด็นหลักๆ คือ

1.1 ภาษีมีความสำคัญในแง่ของการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ

1.2 ภาษีนั้นมีไว้เพื่อการควบคุมพฤติกรรมของประชาชนที่ใช้จ่ายในทิศทางที่ไม่เหมาะสม เช่น การดื่มสุรา สูบบุหรี่ เป็นต้น

1.3 ภาษีนั้นมีไว้เพื่อใช้ในการกระจายรายได้หรือสร้างความเป็นธรรมในสังคม

นอกจากนี้ยังแสดงถึงศักยภาพทางด้านเศรษฐกิจภายในประเทศว่าดีมากน้อยเพียงใดได้ด้วย ภาษีที่รัฐได้รับแล้วนำไปทำระบบขนส่ง อย่างรถไฟรางคู่ รถไฟฟ้า การตัดถนน พัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ ล้วนส่งผลต่อ การตัดสินใจในการลงทุนของผู้ประกอบการทั้งในและต่างๆ ประเทศ และความสะดวกในด้าน

สาธารณูปโภคก็จะช่วยให้เพิ่มการบริโภคของประชาชนได้อีกทางหนึ่ง ผลของการจัดเก็บภาษีอากร จะมีผลต่อการพัฒนาประเทศ ประเทศจะพัฒนาได้มากน้อยเพียงไรก็ขึ้นอยู่กับการจัดเก็บภาษีว่ามีปริมาณมากน้อยเพียงใด ถ้ารัฐเก็บภาษีได้เป็นไปตามเป้าหมายก็จะมีงบประมาณเพียงพอต่อการนำไปใช้ในกระทรวงต่าง ๆ สำหรับการพัฒนาในด้านต่าง ๆ ต่อไป

2. กรอบแนวคิดและสมมุติฐาน

โครงสร้างภาษีโดยทั่วๆ ไปที่นิยมใช้กันทั่วโลกจะมีฐานภาษี 2 ประเภทคือ ฐานรายได้ (Income Tax Base) และฐานการบริโภค (Consumption Tax Base) ซึ่งประเทศไทยก็ใช้แบบเดียวกันนี้ แต่ก็ต้องมีการปรับปรุงโครงสร้างภาษีอากรอยู่เสมอให้สอดคล้องกับสภาวะเศรษฐกิจและระบบเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ การปรับปรุงโครงสร้างภาษีอากรของประเทศจึงเป็นสิ่งสำคัญ โดยแนวทางหนึ่งคือปฏิรูปภาษีทางตรงซึ่งในปัจจุบันถือว่ายังไม่เหมาะสมต่อการพัฒนาประเทศ ดังนั้นจึงควรมีการปรับลดอัตราภาษีที่มาจากฐานรายได้ทั้งภาษีบุคคลธรรมดาและภาษีนิติบุคคล เพื่อให้ภาคครัวเรือนมีกำลังซื้อที่มากขึ้น การบริโภคก็จะมากขึ้นตาม ส่วนภาคธุรกิจก็จะมีกำไรมากขึ้น ซึ่งจะเป็นแรงจูงใจในการลงทุนมากขึ้น และมีกำไรเหลือที่จะนำไปพัฒนากระบวนการผลิตให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น สินค้าและบริการต่างๆก็จะมีคุณภาพที่ดีขึ้นด้วย ซึ่งปัจจุบันรัฐบาลก็ได้มีการปรับอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลจาก 30% เหลือ 20% ในปัจจุบัน

ปัจจุบัน(กระทรวงพาณิชย์, 2560) [2] ภาครัฐมีรายได้จากการเก็บภาษีรายได้นิติบุคคลในสัดส่วน 22.8% ของรายได้ภาครัฐทั้งหมด โดยในปี 2553 มูลค่าจากการเก็บภาษีรายได้นิติบุคคลเป็นจำนวน 454,565 ล้านบาท จากจำนวนนิติบุคคลทั้งประเทศจำนวน 535,538 ราย แบ่งเป็นบริษัทจำกัด 340,838 ราย ห้างหุ้นส่วนจำกัดจำนวน 192,528 ราย ห้างหุ้นส่วนสามัญจำนวน 1,273 ราย และบริษัทมหาชนจำนวน 899 ราย

ทั้งนี้ สัดส่วนของบริษัทที่มีทุนจดทะเบียนต่ำกว่า 1ล้านบาทอยู่ที่ร้อยละ 17 บริษัทที่มีทุนจดทะเบียนระหว่าง 1- 4.9 ล้านบาท มีจำนวนร้อยละ 73.79 บริษัทที่มีทุนจดทะเบียน 5-9.9 ล้านบาท มีจำนวนร้อยละ 4 บริษัทที่มีทุนจดทะเบียน 10 – 99.99 ล้านบาท มีจำนวนร้อยละ 2.4 ส่วนบริษัทที่มีทุนจดทะเบียน 100 ล้านบาทขึ้นไปมีจำนวนร้อยละ 0.5

ดังนั้น แนวนโยบายลดเพดานภาษีรายได้นิติบุคคล จากร้อยละ 30 เป็นร้อยละ 20 ในระยะสั้นรัฐจะสูญเสียรายได้ แต่ในระยะยาวการลดภาษีนิติบุคคลจะทำให้ระดับรายได้ของประเทศปรับตัวสูงขึ้น

3. วิธีการศึกษา

ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ผลของนโยบายการลดภาษีนิติบุคคลต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศไทยด้วยระเบียบวิธีทางเศรษฐมิติ ด้วยการสร้างแบบจำลองผลิตภาพการผลิต และใช้ข้อมูลรายได้ประชาชาติ , การสะสมทุน, มูลค่าการจ้างแรงงาน และมูลค่าเงินได้ภาษีนิติบุคคล

3.1 แบบจำลอง

$$Y = \beta K^{\kappa} L^{\iota} TAXco^{t}$$

โดยที่ Y = รายได้ประชาชาติ

K = มูลค่าการสะสมทุน

L = มูลค่าการจ้างงานแรงงาน

TAXco = มูลค่าภาษีเงินได้นิติบุคคล

3.2 ขอบเขตการศึกษา

การศึกษาครั้งนี้ใช้ข้อมูลอนุกรมเวลา(time series) รายปี ตั้งแต่ปี พ.ศ.2540-2553 ตามตัวแปรใน

แบบจำลอง จากแหล่งข้อมูลทุติยภูมิ (secondary data) จากสำนักงานคณะกรรมการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และกรมสรรพากร

3.3 การคำนวณ

3.3.1 ตรวจสอบความชี้ชัด

ตรวจสอบความชี้ชัด(Identification) เป็นการตรวจสอบว่าแบบ จำลองที่สร้างขึ้นมานั้นมีความเป็นเหตุเป็นผลกันหรือไม่ ค่าพารามิเตอร์ของตัวแปรสามารถหาค่าได้หรือไม่

3.3.2 ตรวจสอบปัญหาพหุสัมพันธ์

เนื่องจากระบบสมการที่ได้จะมีลักษณะเป็นสมการเกี่ยวเนื่อง (Simultaneous equation) ซึ่งมีลักษณะที่ตัวแปรอิสระในสมการหนึ่งไปเป็นตัวแปรตามอีกสมการหนึ่ง จึงทำให้ตัวแปรในแต่ละสมการมีความสัมพันธ์กัน หากความสัมพันธ์ดังกล่าวมีค่าที่สูงมากจะมีผลต่อการคำนวณทำให้เกิดความเบี่ยงเบนจากความเป็นจริง จึงต้องทำการทดสอบขนาดของความสัมพันธ์ว่าเกิดปัญหาพหุสัมพันธ์(Multicollinearity) หรือไม่

3.3.3 คำนวณค่าพารามิเตอร์

โดยการคำนวณทีละสมการ (Single Equation) ด้วยวิธีกำลังสองน้อยที่สุดสองชั้น (Two Stage Least Squares)

3.4 การประเมินผลตัวแบบ

เป็นการประเมินความถูกต้องของแบบจำลองที่ได้ด้วยมาตรการต่างๆ ดังนี้

3.4.1 มาตรการทางเศรษฐศาสตร์

เป็นการพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรที่ได้จากการคำนวณแบบจำลองที่สร้างขึ้นว่ามีเครื่องหมายถูกต้องตามทฤษฎีทางเศรษฐศาสตร์หรือไม่

3.4.2 มาตรการทางสถิติ

เป็นการคำนวณค่าทางสถิติเพื่อทดสอบว่าค่าสัมประสิทธิ์ที่ได้จากการคำนวณในแบบจำลองนั้นเป็นผลที่น่าพอใจหรือไม่ โดยตัวแปรอิสระและตัวแปรตามสามารถอธิบายได้อย่างมีความน่าเชื่อถือหรือไม่

3.4.3 มาตรการทางเศรษฐมิติ

เป็นการตรวจสอบแบบจำลองที่ได้ว่าเป็นแบบจำลองที่ได้มาจากการคำนวณโดยใช้ข้อมูลที่ถูกต้อง สามารถนำไปใช้ได้จริง ปราศจากความเอนเอียงและความคลาดเคลื่อนจากการใช้ข้อมูล มาตรการทางเศรษฐมิติที่ต้องตรวจสอบได้แก่

1) ตรวจสอบปัญหาพหุสัมพันธ์ (Multicollinearity) เป็นการตรวจสอบว่าตัวแปรอิสระต่างๆมีความสัมพันธ์กันอย่างรุนแรงจนทำให้เกิดปัญหาพหุสัมพันธ์หรือไม่

2) ตรวจสอบปัญหาสหสัมพันธ์ของตัวคลาดเคลื่อน (Autocorrelation) เป็นการตรวจสอบข้อมูลที่นำมาใช้ว่า ตัวคลาดเคลื่อน (residual) ในเทอมปัจจุบันมีความสัมพันธ์กับตัวคลาดเคลื่อนในเทอมก่อนหน้าหรือไม่

3) ตรวจสอบปัญหาความแปรปรวนของตัวแปรคลาดเคลื่อนไม่คงที่ (Heteroscedasticity) เป็นการตรวจสอบว่าความแปรปรวนของตัวลาดเคลื่อนคงที่หรือไม่

4) การตรวจสอบความนิ่งของข้อมูลหรือที่เรียกว่า การทดสอบ Unit Root

4. ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

ภาษีอากร หมายถึง สิ่งที่รัฐบาลบังคับจัดเก็บจากราษฎร เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ต่อสังคมโดยรวม ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่าแท้จริงแล้ว ภาษี เป็นเงินที่ประชาชนร่วมกันจ่ายตามกฎหมายเพื่อจ้างรัฐ ถือเป็นเงินส่วนกลางของประเทศ ซึ่งรัฐบาลมีหน้าที่นำเงินส่วนกลางนี้ไปบริหารประเทศเพื่อความอยู่ดีกินดีของประชาชน

4.1 โครงสร้างภาษีอากรที่เหมาะสม

เหตุผลสำคัญที่ต้องมีการจัดทำโครงสร้างภาษีก็คือ เพื่อให้สามารถจัดเก็บภาษีได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นธรรม และสามารถลดความเหลื่อมล้ำทางรายได้และทางสังคมได้ ทั้งนี้โครงสร้างภาษีที่เหมาะสมควรมีหลักการ 5 ประการ คือ (เบญจวรรนรี โชติช่วงนิรันดร์, 2559) [1]

1) โครงสร้างภาษีที่เหมาะสม ควรเป็นการดึงเงินจากภาคเอกชนที่ใช้จ่ายไปในทิศทางที่ไม่เหมาะสม และไม่เกิดผลดีต่อเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ เช่น การบริโภคสินค้าฟุ่มเฟือย การลงทุนที่ก่อให้เกิดมลภาวะเป็นพิษ การลงทุนที่ทำให้ศีลธรรมและวัฒนธรรมของประเทศเสื่อมลง เป็นต้น

2) โครงสร้างภาษีที่เหมาะสม ควรเป็นการเก็บภาษีจากการนำเข้าทั้งสินค้าอุปโภคและบริโภคที่ไม่มีประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศ เช่น น้ำหอมนำเข้า รถยนต์นำเข้า หรือสินค้าที่สามารถผลิตได้เองภายในประเทศ

3) โครงสร้างภาษีที่เหมาะสม ควรเป็นการส่งเสริมให้เกิดการลงทุนในประเทศ หรือส่งเสริมการผลิตเพื่อการส่งออก ในการที่จะทำให้เกิดการจ้างงานในประเทศเพิ่มขึ้น

4) โครงสร้างภาษีที่เหมาะสม ควรมีความยืดหยุ่นได้ตามสภาวะทางเศรษฐกิจ

5) โครงสร้างภาษีที่เหมาะสม ควรมีการบริหารจัดการที่เป็นที่ยอมรับของประชาชนโดยทั่วไป ซึ่งหมายความถึง โครงสร้างภาษีต้องเป็นธรรม และตอบสนองต่อการพัฒนาประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4.2 ลักษณะภาษีอากรที่ดี

2 แนวคิดหลัก ๆ คือ ตามแนวคิดของ Adam Smith และตามแนวคิดของ Seligman ดังนี้ (เบญจวรรนรี โชติช่วงนิรันดร์, 2559) [1]

4.2.1 ลักษณะโครงสร้างภาษีอากรที่ดีตามแนวคิดของ Adam Smith

Adam Smith นักเศรษฐศาสตร์ผู้มีชื่อเสียงชาวอังกฤษ ซึ่งถือเป็นบิดาแห่งการภาษีอากร ได้กล่าวไว้ในหนังสือ The Wealth of Nations เมื่อปี ค.ศ.1776 ว่าหลักการจัดเก็บภาษีอากรที่ดีนั้น จะต้องประกอบด้วยหลักเกณฑ์ 4 ประการ หรือที่เรียกว่า Adam Smith' Canons ซึ่งพอสรุปได้ดังนี้

1) หลักความเป็นธรรม(Equity) หมายความว่า ผู้ที่มีความสามารถในการหารายได้เท่ากัน ก็ควรเสียภาษีให้แก่รัฐโดยเท่าเทียมกัน ไม่ควรมีการให้อภิสิทธิ์โดยการยกเว้นภาษี หรือลดภาษีให้แก่บุคคลใดบุคคลหนึ่ง หรือกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งเป็นกรณีพิเศษ และใช้หลักแห่งความสามารถในการเสียภาษี (Ability to Pay) กล่าวคือ ผู้ใดมีความสามารถในการเสียภาษีมาก ก็ควรเสียภาษีมากกว่าผู้ที่มีความสามารถในการเสียภาษีน้อยกว่า

2) หลักความแน่นอน(Certainty)

3) หลักความสะดวก(Convenience) ทั้งด้านเวลา และวิธีการชำระเงินเพื่อให้ผู้เสียภาษีอากรมีความ สะดวกในการชำระภาษีอากร

4) หลักการประหยัด(Economy) ประหยัด และใช้จ่ายให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด นอกจากนี้ ภาษีที่จัดเก็บต้องไม่กระทบต่อประชาชนผู้ที่ทำงาน ต้องใช้หลักเก็บน้อยแต่ได้มาก

4.2.2 ลักษณะโครงสร้างภาษีอากรที่ดีตามแนวคิดของ Seligman

โดย E.R.A Seligman เห็นว่า ลักษณะภาษีอากรที่ดีต้องมี 4 ด้าน ดังนี้

1) ด้านการคลัง ว่าสามารถทำรายได้เข้ารัฐมากน้อยเพียงใด ซึ่งต้องพิจารณา 4 ประการ คือ

(1) ลักษณะอำนวยผล (Productivity) หมายถึง ภาษีที่จัดเก็บต้องสามารถทำ

รายได้ให้รัฐเป็นจำนวนมาก ในขณะเดียวกันต้องไม่เสียค่าใช้จ่ายในการจัดเก็บที่สูงเกินไป และจำนวนเงินภาษีอากรที่จัดเก็บได้ ก็ต้องอยู่ในระดับที่เพียงพอต่อความต้องการของรัฐ ทั้งนี้ภาษีที่ทำรายได้สูงๆไม่จำเป็นต้องหมายถึง การจัดเก็บภาษีอากรในอัตราสูงๆ และต้องไม่ไปบั่นทอนกำลังใจในการทำงานด้วย

(2) ลักษณะความยืดหยุ่น (Elasticity) หมายถึง การเปลี่ยน แปลงในอัตราภาษีที่สามารถยืดหยุ่นได้ตามภาวะเศรษฐกิจ

(3) ลักษณะทรงตัว(Stability) จำนวนภาษีที่จัดเก็บต้องไม่ขึ้นลงตามภาวะเศรษฐกิจ กล่าวคือ แม้ว่าเศรษฐกิจจะดีหรือตกต่ำ จำนวนเงินที่รัฐได้จากภาษีอากรต้องเพียงพอต่อความต้องการของรัฐ

(4) ลักษณะไพศาล (Diversity of Sources) หมายถึง การเก็บภาษีอากรต้องจัดเก็บภาษีหลายๆประเภท เพื่อให้รัฐมีรายได้จากหลายๆแหล่ง ซึ่งจะทำให้รัฐสามารถจัดเก็บภาษีได้ครบถ้วน

2) ด้านการปฏิบัติจัดเก็บ ว่าสามารถดำเนินการจัดเก็บได้อย่างมีประสิทธิภาพ กล่าวคือ ต้องจัดเก็บได้อย่างเต็มเม็ดเต็มหน่วย ไม่มีรั่วไหล และมีค่าใช้จ่ายน้อย ซึ่งแบบฟอร์มในการจัดเก็บต้องอาศัยลักษณะง่ายๆ (Simplicity) เพื่อให้เกิดความร่วมมือทั้งฝ่ายผู้จัดเก็บและผู้ถูกจัดเก็บ

3) ด้านเศรษฐกิจ การจัดเก็บภาษีอากรต้องเป็นเครื่องมือทางการคลังในการที่จะทำให้เศรษฐกิจของประเทศเจริญเติบโต ดังนั้น การจัดเก็บภาษีอากรแต่ละประเภทในอัตราต่างๆกันต้องคำนึงถึงความสามารถในการลงทุน ความสามารถในการแข่งขัน และอำนาจซื้อของผู้บริโภค ด้วย

4) ด้านศีลธรรม ภาษีอากรที่จัดเก็บต้องมีความเป็นธรรมต่อทุกฝ่าย ทุกกลุ่มที่อยู่ในสังคม

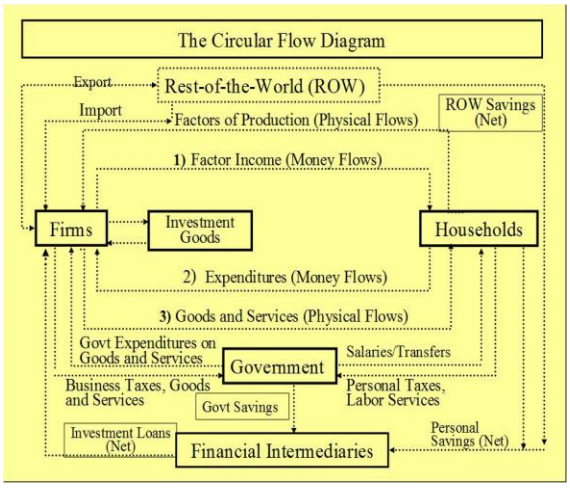
4.3 ทฤษฎีพัฒนาการโครงสร้างภาษีอากรของมัสเกรฟ (Musgrave)

Musgrave (อ้างอิงใน สุรางค์ แปงการิยา, 2558, หน้า 19-21) [3] ได้อธิบายพัฒนาการของโครงสร้างภาษี โดยเห็นว่า ปัจจัยสำคัญที่กำหนดโครงสร้างภาษี ได้แก่ ปัจจัยทางเศรษฐกิจ และปัจจัยทางด้านการเมือง และสังคม โดยปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจมีผลต่อการพัฒนาการของโครงสร้างภาษีได้ 2 ทาง คือ

1) เมื่อโครงสร้างทางเศรษฐกิจของประเทศเปลี่ยนแปลงไปกับการพัฒนาเศรษฐกิจลักษณะของฐานภาษี(Tax base) ก็จะเปลี่ยนแปลงไปด้วย และการจัดการเกี่ยวกับระบบรายได้ของรัฐบาลจะต้องมีการเปลี่ยนแปลงเช่นเดียวกัน

2) วัตถุประสงค์ทางเศรษฐกิจ (economic objective) ทางด้านนโยบายภาษีก็จะเปลี่ยนแปลงไปตามขั้นตอนของการพัฒนาเศรษฐกิจ ในการพิจารณาอิทธิพลของปัจจัยทางเศรษฐกิจ Musgrave ได้แบ่งการพัฒนาเศรษฐกิจเป็น 2 ระยะ คือ ระยะแรก (early period) และระยะหลัง (later period)

4.4 ระบบเศรษฐกิจมหภาค

รูปที่ 1 การหมุนเวียนของระบบเศรษฐกิจมหภาค [1]

ในระบบเศรษฐกิจจะประกอบด้วยภาคผลผลิต (Real sector) ภาคการเงิน (Money sector) และภาคต่างประเทศ (Foreign sector) ซึ่งนั่นก็คือตลาดผลผลิต ตลาดการเงิน และตลาดระหว่างประเทศ ในระบบเศรษฐกิจมีกิจกรรมทางเศรษฐกิจในแต่ละ sector โดยมีความเชื่อมโยงจากปริมาณเงินที่จะหมุนเวียนเคลื่อนย้ายจาก sector หนึ่งไปสู่ sector หนึ่ง จากกิจกรรมทางเศรษฐกิจหนึ่งไปสู่กิจกรรมทางเศรษฐกิจหนึ่ง ซึ่งการเก็บภาษีอากรก็เป็นการที่ภาครัฐดึงเงินจากภาคเอกชนมาใช้จ่าย เป็นการเคลื่อนย้ายเงินจากภาคเอกชนมายังภาครัฐ ดังนั้นหากภาครัฐจัดเก็บภาษีไม่เหมาะสมก็จะส่งผลต่ออำนาจการใช้จ่ายของภาคเอกชนที่จะลดลง

5. ผลการศึกษา

จากการวิเคราะห์แบบจำลองผลิตภาพการผลิต ได้ผลการคำนวณดังนี้

$$Y = 0.1063\ K^{0.9}\ L^{0.29}\ TAXco^{-0.132}$$

จากแบบจำลองผลิตภาพข้างต้น พบว่าเมื่อลดการเก็บมูลค่าภาษีเงินได้นิติบุคคลลง 1% จะทำให้ระดับรายได้ประชาชาติ เพิ่มขึ้น 0.132%

และเมื่อทำการพยากรณ์ผลของการเปลี่ยนแปลงในภาษีเงินได้นิติบุคคล ได้ผลดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลของการลดอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลต่อรายได้งบประมาณแผ่นดินและต่อ GDP Growth หน่วย : ล้านบาท

อัตราภาษี	ปี 2553	ปี 2555 รายได้จากการลดอัตราภาษีนิติบุคคลเหลือ 23%	ปี 2556 รายได้จากการลดอัตราภาษีนิติบุคคลเหลือ 20%
30%	167,711.77	128,579.02	111,807.85
25%	213,168.32	196,114.85	170,534.65
10-15%	77,276.05	77,276.05	77,276.05
รวม	454,565	401,969.92	359,618.55
รายได้เปลี่ยนแปลง		-56,186.21	-42,351.37
GDP growth จากการลดภาษีนิติบุคคล		114,923.79 (0.93%)	170,559.39 (1.32%)

ที่มา : จากการคำนวณ.

จากการคำนวณ แสดงให้เห็นว่าการที่รัฐบาลใช้นโยบายการปรับลดภาษีนิติบุคคลลงเหลือ 23% ในปี 2555 จะมีผลให้รายได้ของรัฐในส่วนนี้ลดลง 56,186.21115 ล้านบาท และในปี 2556 ภาษีนิติบุคคลจะลดเหลือ 20% มีผลให้ภาครัฐสูญรายได้จากภาษีนิติบุคคลลดลงอีกจำนวน 42,351.3748 ล้านบาท แต่ทั้งนี้ในอีกด้านหนึ่งการลดภาษีนิติบุคคลลงจะมีผลให้เกิดการกระตุ้นเศรษฐกิจอีกทางหนึ่งด้วย โดยอำนาจซื้อของคนเพิ่มขึ้น มีการจูงใจให้การลงทุนมากขึ้นเพราะกำไรมากขึ้น และถ้านำกำไรที่ได้ไปเพิ่มค่าแรง ก็จะส่งผลให้ประชาชนมีอำนาจซื้อเพิ่มขึ้นทั้งระบบ สุดท้ายเศรษฐกิจภาพรวมจึงเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะในส่วนปัจจัยภาษีที่ลดลงจะกระตุ้นให้เศรษฐกิจเติบโตได้ร้อยละ 0.924 หรือคิดเป็น 114,923.79 ล้านบาท ในปี 2555 และร้อยละ 1.32 หรือคิดเป็น 170,559.39 ล้านบาท ในปี 2556

6. อภิปรายผล

ตามทฤษฎีระบบเศรษฐกิจมหภาค ที่อธิบายถึงความเชื่อมโยงกันของกิจกรรมทางเศรษฐกิจ โดยในระบบเศรษฐกิจมีกิจกรรมทางเศรษฐกิจในแต่ละ sector โดยมีความเชื่อมโยงจากปริมาณเงินที่จะหมุนเวียนเคลื่อนย้ายจาก sector หนึ่งไปสู่ sector หนึ่ง จากกิจกรรมทางเศรษฐกิจหนึ่งไปสู่กิจกรรมทางเศรษฐกิจหนึ่ง ซึ่งการเก็บภาษีอากรก็เป็นการที่ภาครัฐดึงเงินจากภาคเอกชนมาใช้จ่าย เป็นการเคลื่อนย้ายเงินจากภาคเอกชนมายังภาครัฐ เพื่อที่รัฐจะนำเงินดังกล่าวไปใช้จ่ายภาครัฐ ในทางตรงข้ามหากรัฐลดการจัดเก็บภาษีลง ภาคเอกชนก็จะมีเงินเหลือเพื่อนำไปใช้จ่ายมากขึ้น โดยหากภาครัฐลดการจัดเก็บภาษีเงินได้นิติบุคคลลง จะทำให้ภาคการลงทุนมีกำไรมากขึ้น และเมื่อภาคเอกชนมีกำไรมากขึ้นก็จะมีเงินเหลือเพื่อนำไปลงทุนมากขึ้น หรือนำไปพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตมากขึ้น ซึ่งจะส่งผลให้เกิดผลผลิตของชาติ หรือ GDP ของชาติเพิ่มขึ้นตามมา ซึ่งจากผลการศึกษาก็สอดคล้องกับทฤษฎีดังกล่าว โดยในการที่รัฐบาลใช้นโยบายลดอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลจาก 30% เป็น 20% ในปี พ.ศ. 2556 มีผลให้เศรษฐกิจของประเทศมี GDP Growth เพิ่มขึ้น 1.32%

นอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับหลักการในการเก็บภาษีที่เหมาะสม ที่โครงสร้างภาษีที่เหมาะสม ควรเป็นการส่งเสริมให้เกิดการลงทุนในประเทศ หรือส่งเสริมการผลิตเพื่อการส่งออก ในการที่จะทำให้เกิดการจ้างงานในประเทศเพิ่มขึ้น และยังสอดคล้องกับแนวคิดการจัดเก็บภาษีที่ดีของ Adam Smith และ E.R.A Seligman เห็นว่า ลักษณะภาษีอากรที่ดีต้องเป็นเครื่องมือทางการคลังในการที่จะทำให้เศรษฐกิจของประเทศเจริญเติบโต

7. สรุปผล

จากผลการศึกษาผลของนโยบายการลดอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลจาก 30% เป็น 20% สรุปผลได้ดังนี้

การลดอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลดังกล่าว จะมีผลทำให้รายได้ของรัฐลดลงรวม 2 ปี คิดเป็น 98,537.58 ล้านบาท ในขณะเดียวกันการลดอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลดังกล่าวนี้ มีผลในการกระตุ้นเศรษฐกิจให้ผลผลิตของชาติ หรือ GDP เติบโตเพิ่มขึ้นรวม 2 ปี คิดเป็น 285,483.18 ล้านบาท ซึ่งเป็นมูลค่าที่เพิ่มขึ้นมากกว่ามูลค่าที่ลดลงถึง 186,945.60 ล้านบาท

8. ข้อเสนอแนะ

ในการดำเนินนโยบายทางการคลัง โดยเฉพาะนโยบายด้านภาษีอากร ควรมีการพิจารณาวิเคราะห์ตามหลักเศรษฐศาสตร์ที่ถูกต้องเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องในการตัดสินใจดำเนินนโยบายต่างๆ โดยหลักการของการใช้นโยบายทางการคลังที่สำคัญนั้น ก็เพื่อส่งเสริมและทำให้ผลผลิตของชาติเติบโตเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะการลงทุนภาคเอกชน เพราะเมื่อภาคเอกชนมีการลงทุนเพิ่มขึ้นก็จะมีการใช้ปัจจัยการผลิตเพิ่มขึ้น กล่าวคือ มีการใช้ที่ดิน จ้างแรงงาน และใช้ทุน มากขึ้น ซึ่งจะส่งผลให้ประชาชนในชาติมีรายได้เพิ่มขึ้น มีความอยู่ดีกินดีเพิ่มขึ้น ประเทศชาติก็จะพัฒนาขึ้น

เอกสารอ้างอิง

[1] เบญจวรรนรี โชติช่วงนิรันดร์. 2559. *หลักการภาษีอากร*. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

[2] กรมสรรพากร. 2560. ผลการจัดเก็บภาษี. ค้นเมื่อ 7 พฤษภาคม, 2560, จาก http://www.rd.go.th/publish/.

[3] สุรางค์ แปงการิยา. 2556. *ประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีเงินได้นิติบุคคลของประเทศไทย.* วิทยานิพนธ์เศรษฐศาสตร์มหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยรามคำแหง.